

er lønnet med 900 Rb. — jeg tager her de to ældre Classer sammen for Korthedens Skyld — faaer hver ordinair ugentlig Time, han læser, betalt med 33 Rb. aarlig, hvorimod han for sine Extratimer kun faaer under det Halve, og Overlærerne faaer 66 Rb. for hver ugentlig Time, de læse, hvorimod de skulle læse Extratimer for 15 Rb. om Aaret. Jeg troer, at i det Detskift, man nu forbedrer Lønningerne i det Hele, har man Ret til at udvide Fordelingen til Lærerne; de 24 Timer kunne vel fastholdes som Regel, men man kunde paalægge Lærerne, at de, naar Skolens Lærv. fordrede det, skulde læse indtil 30 Timer uden Godtgjørelse; men, forsaavidt de skulle læse mere, synes jeg ogsaa, at man bør give dem et anstændigt Vederlag, og ikke en Betaling, som de simpleste Lærere neppe ville modtage.

Med Hensyn til de Midler, hvorved disse Gægeforskiøtelse skulle komme tilveie, har den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die Valgfreds (Alberti) andraget paa Nedlæggelsen af flere lærde Skoler; men jeg troer dog ikke, at Skolernes Antal i det Hele taget kan siges at være i Misforhold til Befolkningen. Naar man regner de 13 Skoler — jeg tager Herlufsholm og Sorø med, da de jo væsentligt have de samme Diemed — til en Befolkning af 1,600,000, faa udgjør det een Skole for hvert 123,000 Individ af Befolkningen, og det er i Sammenligning med Forholdet paa andre Steder aldeles ikke overvætted meget. For Jyllands Vedkommende bliver Forholdet noget gunstigere, naar 6 Skoler blive ved at bestaae der, idet de da stille sig som 6 til 700,000, altsaa som een til 116,000. Der fremkommer ogsaa, naar nu Kolding Skole, som foreslaaget er, nedlægges, den Betsynderlig

hed ved de jydske Skoler, at de 4 saa at sige komme til at ligge lige i en Klump. Jeg troer, at der vistnok kunde være Anledning til at tage under Overveieelse — just ikke om flere af dem skulle nedlægges, thi man maa dog indrømme, at den fraliggende og i flere Henseender meest forsømte Provinds har Krav paa, at der skaffes den saamange aandelige Kræfter som muligt — men om een eller to af Skolerne kunde anvendes til at opsyde andre Diemed, anvendes til andre Underviisningsanstalter. Dernæst skal jeg ogsaa gjøre opmærksom paa et Forhold, som ogsaa er berørt i Motiverne, nemlig den lave Skolebetaling. Naar man spørger, hvor meget koster hver Elev i disse lærde Skoler, saa har jeg derom kun kunnet skaffe Oplysninger tilveie bragte til idag fra 1850; men dengang var der 974 Elever i de lærde Skoler, med Undtagelse af Herlufsholm og Sorø, der ikke ere medregnede, og deres Underviisning kostede ialt 166,500 Rb., hvilket giver 170 Rb. om Aaret for hver Elev. Det er altsaa en meget dyr Underviisning. Denne Underviisning bestaaer nu efter den gamle Skoleanordning af Eleverne med 30 Rb. + 5 Rb. om Aaret. Det var en Betaling, der var ret passende dengang, den blev normeret, da Underviisningen overhovedet gaves billigere, da Fordelene vare ringere, og Velstanden mindre; men efter Nutidens Forhold, da Underviisningsanstalterne tilbyde saa mange større Fordele, en saa meget forbedret Underviisning, da Prisen for den private Underviisning er stegen meget betydeligt, og da Velstanden er større, saa finder jeg, at der vil kunne være Anledning til at overveie, om ikke Skolelønnen burde fastsættes i et andet og mere rimeligt Forhold.